

Lausunnon pyytäjä: Akava

Suomen Fysioterapeuttien ehdotuksia työterveyshuollon kehittämiseksi

1. Mitkä työterveyshuollon kehittämiseen liittyvät asiat ovat liitolenne tärkeimpiä?

Työfysioterapeutit ovat nyt työterveyshuollon ammattihenkilöitä. Keskeistä on saavuttaa muutokselle asetetut tavoitteet: Tuki- ja liikuntaelinvaivoista kärsivät tule-asiakkaat ohjautuvat ensisijaisesti työfysioterapeutille, moniammatillinen yhteistyö vahvistuu ja yritysten ja yhteiskunnan kustannukset kevenevät (työterveyslääkärien ja työterveyshoitajien käyntien sekä lääketieteellisten tutkimusten väheneminen). Tavoitteisiin on vielä matkaa.

Pidämme tärkeänä, että työterveyshuollossa toimivien yrittäjäjäsentemme ammatinharjoittajasopimukset ovat oikeudenmukaisia ja kohtuullisia. Suurten terveysjättien toimintaa on seurattava tarkasti ja ehkäistävä määräävän markkina-aseman väärinkäyttö.

Yleisellä tasolla pidämme tärkeänä, että työkyvyn riskejä tunnistetaan työterveyshuollossa ja niihin puututaan mahdollisimman varhain. Työfysioterapeutit arvioivat työkykyä biopsykososiaalisesta näkökulmasta ja heidän erityisosaamistaan on etenkin liikkumiseen ja fyysiseen aktiivisuuteen liittyvien työkyvyn riskien tunnistaminen.

Työfysioterapeutin tulee olla keskeisin toimija tuki- ja liikuntaelinvaivoista kärsivien asiakkaiden työterveyshuoltoprosessissa. Työterveyshuollon tulee aiempaa vahvemmin ja varhaisemmin ohjata tule-ongelmista kärsiviä työntekijöitä työfysioterapeutille. Vähähyötyistä lääketieteellistä hoitoa, kuten tule-vaivojen kuvantamistutkimuksia, tulee vähentää myös työterveyshuollossa.

Työfysioterapeuttien osaamista on tärkeää hyödyntää myös mielenterveyden ongelmista kärsivien työterveyshuoltoprosessissa. Tutkimusten mukaan joka toinen masennuksesta kärsivä saa apua fysioterapeutin ohjaamasta liikunnallisesta kuntoutuksesta. Suomen Fysioterapeutit pitää tärkeänä, että jos työterveyshuoltoa laajennetaan lyhyillä psykososiaalisilla interventioilla, mahdollistetaan niiden rinnalle myös lyhyitä liikunnallisen kuntoutuksen interventioita.

2. Oletteko selvittäneet työterveyshuollon sisältöä ja tarpeita jäsenistössä? Mitä toiveita tai puutteita jäsenkunnasta nousee?

Syksyllä 2023 tekemässämme jäsenkyselyssä nousi keskeisinä kehittämiskohteina esille moniammatillisen yhteistyön lisääminen työterveystiimeissä, työfysioterapeuttien osaamisen näkyväksi tekeminen, palkan korotus sekä ammatillisen täydennyskoulutuksen lisääminen.

Työfysioterapeutit kokivat etteivät ole päässeet vaikuttamaan siihen, miten muutos ammattihenkilöiksi toteutetaan työpaikalla. Monilla työnkuva on laajentunut, mutta työstä maksettava korvaus ei ole noussut (vain 5 % kertoi palkan nousseen). Työfysioterapeutit eivät ole päässeet tekemään yhteistyötä asiakasyritysten päättäjien kanssa. Monet kokivat, että asiakkaat eivät saa riittävää ja asianmukaista tietoa siitä, miten työfysioterapeutin osaamista kannattaa hyödyntää.

Lähes puolet vastaajista kertoi työterveyshuollon sopimuksissa olevan edelleen rajauksia työfysioterapeutille pääsemisessä. Tärkeimpiä kehittämiskohteita olivat työkykyjohtaminen, työterveysyhteistyö sekä asiakkuuksien hallinta.

Lisätiedot: Jarmo Mäkelä, erityisasiantuntija